

Tietoa hankkeesta ja pengerrysalueista

Kyselyyn vastaaminen ei edellytä ohessa olevan Pientalon tulvaturvallisuusoppaan tai tämän infopaperin lukemista, vaan ne jäävät Teille ja voitte tutustua niihin myös myöhemmin.

Tehostettu tulviin varautuminen ja tulvatiedottaminen -hanke

Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla on alkanut kolmen maakunnan yhteinen neuvontahanke. Hankkeen taustalla on tarve lisätä omatoimista tulviin varautumista sekä tehostaa tulvatiedottamista toistuvien tulvien, maankäytön tehostumisen sekä viranomaisten vähenevien resurssien myötä. Erityisesti syksyn 2012 ja kevään 2013 tulvat herättivät huomion tulviin liittyvän tietouden lisäämisen tarpeesta.

Omatoimisen tulviin varautumisen tarvetta lisää se, että tulvavahinkojen korvaaminen siirtyi vakuutusyhtiöille vuoden 2014 alussa, kun valtion korvausjärjestelmä lakkasi. Myös satovahinkojen korvaus siirtyy valtiolta vakuutusyhtiöille vuoden 2016 alusta. Tulva-alueiden asukkaat ovat puolestaan toivoneet lisää tietoa oman alueensa tulvatilanteesta sekä omista mahdollisuuksistaan vaikuttaa tulviin. Hankkeen yhtenä tavoitteena on kehittää tulvavaroituspalvelu pengerrysalueiden asukkaille ja toimijoille.

Pengerrysalueet

Lapuan- ja Kyrönjoella on laajoja pengerrettyjä peltoalueita, jotka on mitoitettu kerran 20 vuodessa esiintyvälle tulvalle. Harvemmin toistuvilla tulvilla vesiä johdetaan pengerrysalueille. Koska vesien johtaminen pengerrysalueille on alueen asukkaiden ja toimijoiden kannalta yllättävää, tehokkaan ja nopean tiedottamisen tarve korostuu.

Lapuan- ja Kyrönjoen pengerrykset ovat parantaneet pengerrettyjen alueiden kuivatustilannetta. Pengerryksillä saadaan estettyä tulvaveden leviäminen pengerretyille alueille yleisimmillä kuin kerran 20 vuodessa esiintyvillä tulvilla, mutta tätä harvinaisemmilla tulvilla vesiä johdetaan lupamääräysten mukaisesti pengerrysalueille. Määritetyn tulvarajan ylittyessä mittauspisteissä, johdetaan vesi tulvaluukuista ja -kynnyksistä pengerrysalueille. Johtamalla vedet pengerrysalueille pyritään estämään asutukselle aiheutuvat merkittävät tulvahaitat. Kun vedenpinta joessa on laskenut tulvarajan alapuolelle, pumpataan vesi pengerrysalueilta takaisin jokeen.

Kyrönjoen pengerrysalue

Kyrönjoen yläosan pengerrysalue sijaitsee Ilmajoen taajaman ja Hanhikosken välisellä noin 30 kilometrin mittaisella jokiosuudella. Siihen liittyvät kiinteästi Seinäjoen suuosan oikaisu-uoma ja Pajuluoman pengerrysalue. Jokipenkereitä alueella on yhteensä noin 50 kilometriä. Penkereet on mitoitettu kerran 20 vuodessa toistuvalla ja sitä pienemmille virtaamille. Nikkolan sillalla kerran 20 vuodessa toistuvan mitoitustulvan vedenkorkeus on $N_{43} +40,00$ metriä ja Hanhikosken sillan asteikkolukema $+480$ cm. Kun vedenkorkeus ylittää edellä mainitut lukemat, on vesioikeudellisen luvan mukaan Röyskölän ja Ionojan tulvaluukuista sekä Halkosaaren pumpppaamon tulvaluukuista virrattava vesi pengerrysalueille. Kyrönjoen pengerrysalueella tulvaluukkuja on neljä ja tulvakynnyksiä kahdeksan kappaletta. Kyrönjoella tulvavesiä on jouduttu päästämään pengerrysalueille muun muassa: 1984 (pengerrystyöt kesken), 1988, 2001, 2012 ja 2013.

Kyrönjoen pengerrysalueella on seitsemän pengerrysyhtiötä, joiden yhteenlaskettu hyötyala on noin 6700 ha. Hyötyala tarkoittaa, että penkereet suojaavat tätä aluetta pienemmiltä kuin kerran 20 vuodessa esiintyviltä tulvilta. Päästämällä vedet pengerrysalueille näitä harvinaisemmilla tulvilla, suojataan Ilmajoen taajaman sekä pengerrysalueiden kiinteistöjä merkittävilta tulvavahingoilta.

Lapuanjoen pengerrysalue

Lapuanjoen pengerrysalue sijaitsee Lapuan taajaman alapuolella Poutun pohjapadosta alavirtaan noin 20 kilometrin pituisella jokiosuudella. Penkereet on mitoitettu kerran 20 vuodessa toistuvalla ja sitä pienemmille virtaamille. Poutun sillan kohdalla kerran 20 vuodessa toistuvan mitoitustulvan vedenkorkeudeksi on sovittu $N_{43} +28,40$ metriä ja Lapuan rautatiesillalla vedenkorkeuden raja on $N_{43} +28,70$ metriä. Löyhingin ja Eskelin tulvaluukuista on virrattava vesi pengerrysalueille ennen kuin vedenpinta ylittää edellä mainitut lukemat. Alueella on kaksi tulvaluukkuja ja -kynnyksiä. Lapuanjoella tulvavesiä on jouduttu päästämään pengerrysalueille kaksi kertaa: 1984 ja 2013.

Lapuanjoen pengerrysalueella on seitsemän pengerrysyhtiötä, joiden yhteenlaskettu hyötyala on noin 5700 ha. Hyötyala tarkoittaa, että penkereet suojaavat tätä aluetta pienemmiltä kuin kerran 20 vuodessa esiintyviltä tulvilta. Päästämällä vedet pengerrysalueille näitä harvinaisemmilla tulvilla, suojataan Lapuan taajaman sekä pengerrysalueiden kiinteistöjä merkittävilta tulvavahingoilta.

